Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii Guvernului privind cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026)

(supus consultării prin solicitarea nr. DGPȘG-2309-18-69-1144 din 22.04.2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr.ctr.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Avizare și consultare publică (*prin solicitarea nr. DGPȘG-2309-18-69-1144 din 22.04.2026***)**	
Curtea de Conturi *Nr. 2/3-283-26 din 05.05.2026*	1	Reieșind din atribuțiile sale legale și având în vedere necesitatea menținerii independenței instituționale, precum și respectarea principiilor de obiectivitate și imparțialitate, Curtea de Conturi nu are propuneri referitoare la proiectul hotărârii cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”.	*Se acceptă*
Serviciul Vamal *Nr. 28/11-5015 din 29.04.2026*	1	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea şi coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026), autor - Ministerul Finanțelor, nr. document DGPSG-2309-18-69-1144 din 22.04.2026, remis spre avizare, în limita competenţei comunică despre lipsa de obiecţii şi propuneri.	*Se acceptă.*
Agenția Servicii Publice *Nr. 01/3850 din 05.05.2026*	1	La **subpct. 27.1.** textul: „*numărul de identificare de stat al persoanei juridice*” de substituit cu textul: „*numărul de identificare de stat al unității de drept*”, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 955/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept”.	*Se acceptă.*
Ministerul Justiției *Nr. 05.05.2026 nr. 04/1-4906 din 05.05.2026*	1	În context, la etapa de avizare, în limita competențelor funcționale, menționăm că prevederile **sbp. 16.8** urmează a fi excluse prin prisma atribuțiilor funcționale stabilite de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, dat fiind că excedează domeniului de competență al Ministerului Justiției.	*Se acceptă.*
Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor *Nr. 01/2-30-788 din 07.05.2026*	1	Se constată că mecanismul propus depășește dimensiunea unui simplu instrument tehnologic de evidență sau cooperare administrativă punctuală, instituind un ecosistem informațional interoperabil și interinstituțional bazat pe schimb automatizat de date, acces diferențiat pentru mai multe categorii de utilizatori și autorități participante, interoperabilitate prin platformele guvernamentale, gestionarea centralizată a fluxurilor informaționale, crearea dosarelor antifraudă, generarea analizelor și rapoartelor consolidate, monitorizarea entităților și istoricului riscurilor. În această ordine de idei, se constată **necesitatea evaluării compatibilității participării Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul SI „MCAF”**, prin prisma regimului juridic special aplicabil informațiilor	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* 16.10. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor contribuie la sistemul SI „MCAF” prin transmiterea datelor despre tranzacțiile și activitățile financiare suspecte. Instituția asigură cooperarea și schimbul de informații privind riscurile de fraudă și spălare a banilor;

		gestionate de Serviciu conform Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare *Nr. 2026PHG-1343 din 07.05.2026*	1	În contextul examinării proiectului hotărîrii cu privire la Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026), Vă comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	*Se acceptă.*
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal *Nr. 04-01/ 1597 din 07.05.2026*	1	Potrivit art. 11 alin. (3) al Legii nr. 133/2011, la încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, *dacă subiectul acestor date nu și-a dat consimțământul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, acestea vor fi: distruse; transferate unui alt operator, cu condiția ca operatorul inițial să garanteze faptul că prelucrările ulterioare au scopuri similare celor în care s-a făcut prelucrarea inițială; transformate în date anonime și stocate exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.* În conformitate cu art. 23 alin. (3) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, la expirarea termenului de păstrare a documentelor, acestea pot fi lichidate, dacă legea nu prevede altfel. Articolul 76 alin. (2), lit. c) al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, statuează că regulamentele resurselor informaționale urmează să conțină prevederi referitor la procedura de înregistrare, modificare, completare și radiere a datelor. În acest context, atragem atenția că **secțiunea 3, cap. V** - Înregistrarea, modificarea, completarea și radierea datelor în RI MCAF din proiectul Regulamentului vizat trebuie să cuprindă prevederi privind termenul concret de stocare/păstrare a datelor cu caracter personal și modalitatea de ștergere a acestora din Sistemul menționat.	*Se acceptă.* *Pct. 30 a fost completat.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Datele din cadrul RI MCAF se actualizează și se sincronizează cu datele din cadrul resurselor informaționale formate în alte sisteme informaționale de stat cu care acesta interacționează. Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.
Cancelaria de Stat *Nr. 21/1-69-5194 din 07.04.2026*	1	În contextul examinării proiectului hotărârii Guvernului privind Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026), Cancelaria de Stat comunică lipsa de obiecții și propuneri.	*Se acceptă.*
Autoritatea Națională de Integritate *Nr. 07/4100 din 06.05.2026*	1	ANI avizează proiectul de hotărâre sub rezerva acceptării unor amendamente menite să consolideze componenta de integritate. Totodată, se impune definirea exactă a datelor furnizate de ANI și a procedurilor de sesizare utilizate de posesorul sistemului. În consecință, reținând misiunea și competențele consfințite în Legea nr. 132/2016, ANI susține aprobarea proiectului de hotărâre cu privire la *Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”*.	*Se acceptă* *Conform prevederilor :* 16.11. Autoritatea Națională de Integritate colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor despre controalele efectuate privind averile și interesele personale ale subiecților declarării averii și intereselor personale.
Centrul Național Anticorupție *Nr. 06/2/8163 din 06.05.2026*	1	La **pct. 12 subpct. 12.12**. din proiectul Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (*în continuare – Regulament*):	*Se acceptă.* *A fost introdusă uniform noțiunea de utilizatori RI MCAF.*

		În proiectul Regulamentului, pentru identificarea celor care au drept de acces la Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (*în continuare – RI MCAF*), concomitent sunt utilizate noțiuni diferite, după cum urmează: -) „*utilizatori RI MCAF*” – pct. 11 subpct. 11.4., pct. 12 subpct. 12.11., pct. 24, etc. din proiectul Regulamentului; -) „*utilizatori ai portalului*” – pct. 12 subpct. 12.10. din proiectul Regulamentului; -) „*utilizatori ai sistemului*” – pct. 19 subpct. 19.1. din proiectul Regulamentului; -) „*participanți RI MCAF*” – pct. 12 subpct. 12.12. din proiectul Regulamentului; -) „*subiecți ai raporturilor juridice în domeniul creării și ținerii RI MCAF*” – pct. 1 și 5 din proiectul Regulamentului; -) „*subiecți ai raporturilor juridice legate de crearea și ținerea RI MCAF*” – pct. 31 din proiectul Regulamentului; -) „*subiecți RI MCAF*” – denumirea capitolului III, pct. 12 subpct. 12.6., etc. din proiectul Regulamentului; -) „*subiecți cu drepturi de acces la sistem*” – pct. 28 din proiectul Regulamentului. Articolul 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative stabilește că la elaborarea textului proiectului de act normativ: „*terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative*”. Întru evitarea unor eventuale confuzii legate de entitățile care au drept de acces la Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, este necesară uniformizarea terminologiei și utilizarea unei noțiuni generale pentru identificarea entităților prenotate – „*utilizatori ai RI MCAF*”, „*subiecți ai RI MCAF*” sau „*participanți ai RI MCAF*”.	
	2	La **pct. 15** din proiectul Regulamentului „***15.*** *Registratorul și destinatarul RI MCAF au dreptul: […] 15.3. să vizualizeze datele, informațiile și documentele din RI MCAF în conformitate cu drepturile de acces stabilite, fără dreptul de a modifica aceste date, informații și documente.*” Considerăm că stabilirea unor drepturi identice pentru registrator și destinatarii datelor din RI MCAF este inoportună, din moment ce aceștia sunt subiecți diferiți ai RI MCAF. Punctul 8 din proiectul Regulamentului prevede că: „*Registratorul de date este angajat al posesorului, care are posibilitatea și responsabilitatea de a înregistra, a actualiza și a radia date din cadrul*”. În aceiași ordine de idei, menționăm pct. 20 din proiectul Regulamentului, potrivit căruia: „*Înregistrarea, modificarea și/sau completarea, precum și radierea datelor din cadrul RI MCAF se efectuează de către posesorul acestuia, prin intermediul registratorului de date desemnat, conform procedurilor aprobate*”.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Registratorul RI MCAF are dreptul: 15.1. să acceseze și să utilizeze resursele RI MCAF în conformitate cu rolul de utilizator și drepturile de acces atribuite de posesor; 15.2. să vizualizeze, în mod restricționat sau integral, datele și documentele din sistem necesare pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu; 15.3. să introducă, să modifice, să actualizeze și să radieze datele, informațiile și documentele din RI MCAF, în baza și cu stricta respectare a

		Recomandare: Redactarea prevederilor proiectului prin prisma delimitării drepturilor și obligațiilor registratorului de cele ale destinatarilor datelor din RI MCAF.	documentelor justificative și a procedurilor aprobate de posesor; 15.4. să primească asistență tehnică din partea administratorului tehnic pentru soluționarea incidentelor funcționale în sistem. **16.** Registratorul RI MCAF este obligat: 16.1. să asigure introducerea corectă, completă, veridică și în termenele stabilite a datelor și documentelor în RI MCAF; 16.2. să modifice sau să actualizeze datele din sistem exclusiv în temeiul actelor oficiale (justificative) care constată necesitatea rectificării acestora, fiind interzisă alterarea arbitrară a istoricului informațional; 16.3. să nu transmită altor persoane credențialele de acces (nume de utilizator, parolă, cheie electronică) și să prevină accesul terților la echipamentul de lucru pe care este autentificat sistemul; 16.4. să asigure protecția datelor cu caracter personal în procesul de operare a acestora în cadrul sistemului; 16.5. să raporteze imediat posesorului orice eroare de sistem, tentativă de acces neautorizat sau corupere a datelor de care a luat cunoștință în exercitarea funcției.
Procuratura *Nr. 4-1d/26-320 din 07.05.2026*	1	**Delimitarea insuficientă între activitățile administrative și cele de investigare** Potrivit pct. 2 din Regulament, RI MCAF asigură gestionarea centralizată a datelor privind neregulile şi riscurile de fraudă. Totodată, sistemul va contribui la facilitarea schimbului de date între autoritățile naționale în domeniul prevenirii şi depistării fraudelor, la creşterea capacității de analiză, precum și la coordonarea intervențiilor instituționale în situațiile ce necesită o reacție promptă şi fundamentată. În acelaşi context, conform pct. 10 din Regulament, destinatarul datelor este persoana juridică de drept public care asigură procesul de investigare a potențialelor fraude. În acest context, proiectul nu stabileşte în mod expres delimitarea dintre potențialii destinatari ai datelor din RI MCAF. Totodată, nu se realizează o delimitare clară	*Nu se acceptă* *ICFS în calitate de Unitate antifraudă și în conformitate cu Legea nr. 111/2026 va prezenta toate constatările privind suspiciunile de fraudă Centrului Național Anticorupție și Procuraturii Anticorupție.*

		între activitățile de natură administrativă (monitorizare, analiză de risc), pe de o parte, şi activitățile de investigare cu caracter procesual-penal, pe de altă parte.	
	2	**Reglementarea incompletă a regimului juridic şi a valorii datelor** Capitolul V al Regulamentului (pct. 20-23) reglementează procedurile de înregistrare, modificare şi radiere a datelor, precum şi evidența modificărilor. Cu toate acestea, proiectul nu conține prevederi privind regimul juridic al datelor stocate (caracter informativ/administrativ) şi nici garanțiile de integritate și autenticitate ale datelor. În lipsa acestor elemente, poate fi afectată utilizarea datelor în cadrul procedurilor judiciare. Se propune completarea **Capitolului V** cu norme care să reglementeze statutul juridic al datelor din RI MCAF precum și mecanismele de asigurare a integrităţii şi trasabilităţii datelor.	*Se acceptă.* *Integritatea și trasabilitatea datelor este reglementată de ISO-27001.*
	3	**Exonerarea excesivă de răspundere a posesorului** Conform pct. 41 din Regulament, posesorul nu îşi asumă răspunderea pentru o gamă largă de situații, inclusiv pierderea sau întârzierea datelor. Formularea acestei norme este una generală și extinsă, fiind de natură să diminueze responsabilitatea instituțională în gestionarea unui sistem informațional de importanță majoră. Se propune revizuirea **pct. 41** prin: limitarea exonerării de răspundere la situații obiective (ex. forță majoră); menținerea răspunderii pentru deficiențe ce țin de administrarea şi funcționarea sistemului.	*Se acceptă.*
	4	**Termenul de examinare a solicitărilor de corectare a datelor** Potrivit pct. 22, solicitările privind corectarea datelor se examinează în termen de 10 zile lucrătoare. Având în vedere natura datelor gestionate şi impactul acestora asupra proceselor de prevenire şi investigare a fraudelor, termenul stabilit poate afecta operativitatea intervențiilor. Se propune revizuirea **pct. 22** prin: - instituirea unor termene diferențiate, în funcție de complexitatea şi urgența cazului; - stabilirea unui termen redus pentru situațiile care necesită intervenție promptă.	*Nu se acceptă* Se consideră oportună menținerea termenului general de 30 de zile pentru examinarea solicitărilor privind corectarea datelor, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova. Stabilirea unui termen special mai scurt sau a unor termene diferențiate în funcție de complexitatea și urgența cazului nu este considerată necesară, întrucât termenul general prevăzut de cadrul normativ asigură un interval rezonabil pentru examinarea solicitării, efectuarea verificărilor necesare și adoptarea unei decizii corespunzătoare.
	5	**Accesul organelor de drept la date** Conform pct. 15 alin. (2), accesul la date se realizează în baza unei cereri aprobate în scris. Totuşi, proiectul nu clarifică modul de aplicare a acestei prevederi în raport cu organele de urmărire penală şi procurorii, în contextul competenţelor acestora stabilite de lege.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:*

		În acest sens, se propune completarea **pct. 15** cu prevederi exprese care să stabilească faptul că organele de urmărire penală şi procurorii au acces la datele relevante în temeiul competențelor legale, accesul fiind reglementat expres prin prezentul regulament, în calitate de temei juridic aplicabil. În final, Procuratura Generală susține inițiativa de instituire a Sistemului informațional „Monitorizarea şi coordonarea antifraud”, apreciind importanța acestuia pentru consolidarea mecanismelor de prevenire şi combatere a fraudelor.	În cazul în care furnizorul de date consideră că datele înregistrate, modificate, completate sau radiate în cadrul RI MCAF sunt incorecte, incomplete sau nejustificate, acesta are dreptul de a solicita motivat verificarea și corectarea acestora. Posesorul RI MCAF va examina solicitarea în termen de 30 de zile de la data recepționării, informând solicitantul despre rezultatul verificării și măsurile întreprinse. În caz de respingere a solicitării, răspunsul va fi motivat.
Ministerul Afacerilor Interne *Nr. 22/1810 din 06.05.2026*	1	**La proiectul hotărârii:** Referitor la **pct. 7**, formularea privind intrarea în vigoare corespunde uzanțelor normative, însă în măsura în care implementarea sistemului informațional presupune realizarea unor măsuri prealabile de natură tehnică sau organizatorică, se recomandă examinarea oportunității stabilirii unui alt termen de intrare în vigoare.	*Se acceptă.* A fost modificat termenul intrării în vigoare a hotărârii.
	2	**La proiectul Conceptului (anexa nr. 1):** **Capitolul I**: La **al patrulea alineat**, se constată că formularea potrivit căreia *„SI „MCAF” va funcționa ca o platformă integrată care va permite înregistrarea și administrarea centralizată a informațiilor privind suspiciuni*” necesită a fi corelată cu normele aplicabile în materia protecției datelor cu caracter personal și a regimului informațiilor sensibile, aspect care nu este reflectat în mod explicit în acest capitol. În acest sens, se recomandă introducerea unei mențiuni generale privind respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal. De asemenea, sintagma „coordonarea dosarelor cu instituțiile abilitate” este lipsită de precizie, nefiind clar tipul de dosare la care se face referire (administrative, contravenționale sau penale) și autoritățile cu care acestea urmează a fi coordonate, motiv pentru care se impune necesitatea revizuirii acestui alineat.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* În contextul modernizării mecanismelor de gestionare a fondurilor publice și externe, Inspectoratul Control Financiar de Stat, în calitate de Unitate antifraudă, a identificat necesitatea consolidării capacităților instituționale pentru prevenirea și detectarea timpurie a neregulilor. Experiența acumulată în implementarea programelor finanțate din surse naționale și internaționale a evidențiat oportunitatea introducerii unui cadru tehnologic și operațional care să permită monitorizarea integrată a proceselor, precum și coordonarea eficientă a acțiunilor instituțiilor cu atribuții în domeniu.
	3	**Capitolul I**: La **al cincilea alineat**, textul „tratarea neregulilor într-o manieră coerentă, predictibilă și transparentă” are un caracter mai degrabă declarativ și valoric, specific documentelor de politici publice, motiv pentru care se recomandă adaptarea acestora la un stil normativ, mai sobru și mai precis.	*Se acceptă.*

	4	Se constată o redundanță între cuvintele „crearea şi exploatarea acestuia” și textul „măsurile privind crearea, implementarea, exploatarea şi mentenanța”, fapt care necesită a fi revizuit.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Prin instituirea acestui sistem, Republica Moldova va dispune de un cadru consolidat pentru monitorizarea, prevenirea și tratarea neregulilor în mod unitar, previzibil și transparent, ceea ce va contribui la întărirea încrederii în modul de utilizare a resurselor publice și a celor provenite din fonduri externe, precum și la modernizarea continuă a practicilor de guvernanță financiară.
	5	De asemenea, termenul „obiectele informaționale” nu este consacrat în mod clar în legislația națională și necesită definirea sau substituirea cu o noțiune uzuală, precum „resurse informaționale” sau „date”.	*Se acceptă.* Noțiunea „obiecte informaționale” a fost exclusă din pct. 1, deoarece în text urmează sintagma „lista seturilor de date” și nu este necesară substituirea acesteia cu noțiunea „date”.
	6	La **subpct. 3.1.**, definiția noțiunii „Date” are un caracter general și enciclopedic, fiind recomandată corelarea acesteia cu definițiile existente în legislația relevantă (ex. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare şi la resursele informaţionale de stat).	*Se acceptă.* *Noțiunea a fost ajustată.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Date – informație prezentată într-o anumită formă care permite a comunica, comenta și prelucra;
	7	În mod similar, definiția noțiunii „Proces” din **subpct. 3.2.** este prea generică și nu reflectă specificul domeniului reglementat, motiv pentru care se impune fie reformularea, fie excluderea acesteia din proiect.	*Se acceptă.* *Noțiunea a fost exclusă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* 3.2. Date antifraudă - informațiile privind sesizările, neregulile și măsurile întreprinse;

	8	În ceea ce privește **subpunctul 3.13.**, noțiunea „raportorii de nereguli” este insuficient dezvoltată și nu reflectă implicațiile juridice specifice, fiind necesară corelarea cu subpct. 9.1. din proiect și cu legislația privind avertizorii de integritate.	*Nu se acceptă.* În conformitate cu prevederile pct. 6.2 din Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 271/2025, raportorii de nereguli și/sau suspiciuni de fraudă sunt definiți ca persoane care informează despre nereguli și/sau suspiciuni de fraudă. Actul normativ menționat instituie un mecanism distinct de raportare, aplicabil exclusiv în contextul gestionării neregulilor și suspiciunilor de fraudă, fără a face trimitere la regimul juridic al avertizorilor de integritate. În aceste condiții, corelarea acestor prevederi cu legislația privind avertizorii de integritate este lipsită de temei normativ și nu poate fi susținută din perspectiva cadrului juridic aplicabil. Extinderea sferei de aplicare a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 271/2025 prin raportare la legislația privind avertizorii de integritate ar reprezenta o interpretare care excedează voinței legiuitorului și conținutului expres al normelor în vigoare.
	9	La **subpct. 7.5**., trimiterea la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal urmează a fi actualizată, cu indicarea referinței la intrarea în vigoare, începând cu 23 august 2026 a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.	*Se acceptă.*
	10	La **subpct. 7.14**., referința la Hotărârea Guvernului nr. 857/2013 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020” nu mai este relevantă, întrucât acest act normativ a vizat prioritățile și obiectivele Guvernului doar până în anul 2020. În prezent, prioritățile Guvernului în domeniul digitalizării sunt reflectate în Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030, deja menționată la subpct. 7.22..	*Se acceptă.* *Referința a fost exclusă.*
	11	Suplimentar, se propune completarea **pct. 7** cu subpct. 7.24. și 7.25. cu următorul cuprins: „7.24. Hotărârea Guvernului nr. 305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);	*Se acceptă.*

		7.25. Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.”. În eventualitatea acceptării propunerii înaintate mai sus, se impune necesitatea respectării ierarhiei actelor normative și revizuirea numerotării acestora.	
	12	La **subpct. 8.1.** se utilizează sintagma „date antifraudă”, care nu este consacrată juridic și necesită clarificare.	*Se acceptă.* *Pct. 3 a fost completat cu noțiunea „date antifraudă”.*
	13	La **subpct. 8.5.**, cuvintele „din contul creării” sunt improprii din punct de vedere lingvistic, fiind recomandată substituirea acestora cu cuvintele „prin crearea și menținerea”.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* 8.5. Asigurarea calității informației – asigurarea calității informației prin crearea și menținerea componentelor sistemului calității, bazat pe abordare procesuală;
	14	La **subpct. 9.2.** în vederea evitării incertitudinii cu privire la competența autorităților implicate, se consideră judicios a se indica exhaustiv instituțiile responsabile de gestionarea sesizărilor și dosarelor. Enumerarea clară a instituțiilor competente facilitează coordonarea interinstituțională, reduce riscul suprapunerii atribuțiilor și permite o trasabilitate mai bună a procesului de examinare a sesizărilor și dosarelor.	*Nu se acceptă.* Indicarea exhaustivă a instituțiilor responsabile de gestionarea sesizărilor și dosarelor nu este considerată oportună, întrucât competențele autorităților publice sunt stabilite și delimitate prin actele normative care reglementează domeniile respective. Stabilirea în Regulament a unei liste exhaustive ar putea conduce la suprapunerea cu prevederile actelor normative speciale și ar impune modificarea Regulamentului ori de câte ori intervin modificări în competența sau structura autorităților. În acest sens, formularea generală de la subpct. 9.2. permite aplicarea Regulamentului în corelare cu cadrul normativ în vigoare și asigură flexibilitatea necesară pentru gestionarea sesizărilor și dosarelor în funcție de competența legală a autorităților implicate.
	15	**Subpct. 9.3.** este insuficient dezvoltat, precum și structura acestuia este incorectă or, după semnul de punctuație două puncte „:” este necesar de fi stabilită o enumerare, pe când în cadrul proiectului este inclus doar un singur subpunct.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* 9.3. Conturul destinat entităților partenere și donatorilor externi - reprezintă componenta SI

			„MCAF” destinată asigurării interacțiunii informaționale cu structurile externe implicate în procesele de monitorizare, evaluare, audit, coordonare, raportare și supraveghere a utilizării fondurilor publice și externe: 9.3.1. consultarea rapoartelor privind măsurile antifraudă; 9.3.2. transmiterea și recepționarea informațiilor între SI „MCAF” și entitățile externe autorizate; 9.3.3. furnizarea rapoartelor, situațiilor statistice și datelor agregate necesare proceselor de monitorizare și evaluare;
	16	În **subpunctul 9.5.** se constată suprapuneri cu funcțiile prevăzute la pct. 8, în special în materie de administrare și securitate, fiind necesară eliminarea redundanțelor.	*Se acceptă.*
	17	Referitor la **subpct. 10.6.**, formularea actuală este ambiguă și lasă loc de interpretări, întrucât nu precizează în mod clar cu ce sisteme informaționale va interacționa Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” și nici ce tipuri de informații vor face obiectul schimbului de date. În acest context, se propune completarea proiectului cu indicarea sistemelor informaționale relevante din cadrul Ministerului Afacerilor Interne cu care se va realiza schimbul de date, precum și specificarea expresă a categoriilor de informații ce urmează a fi preluate. Abordarea respectivă se propune a fi aplicată și în cazul celorlalte instituții ale statului care au un rol activ în furnizarea datelor (Cancelaria de Stat, Centrul Național Anticorupție, Ministerul Justiției, Procuratura, Autoritatea Națională de Integritate, Banca Națională a Moldovei, Curtea de Conturi).	*Se acceptă* *Va fi inclus în fișa tehnică.*
	18	Complementar, se atrage atenție la faptul că enumerarea instituțiilor este realizată prin abrevieri (MF, MAI, ANI, CNA), fără indicarea denumirilor complete, ceea ce nu corespunde cerințelor tehnicii legislative stabilite în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	*Se acceptă.* .
	19	De asemenea, nu este clar la ce se referă autorul prin utilizarea sintagmei *„statusul acțiunilor corective”*, fapt pentru care această sintagmă necesită a fi revizuită.	*Se acceptă.*
	20	Se constată necesitatea revizuirii prevederilor **subpct. 16.10.**, conform cărora *„Ministerul Afacerilor Interne colaborează cu SI „MCAF”* prin furnizarea informațiilor operative și de investigație, necesare în documentarea cazurilor ce afectează interesele financiare ale statului. De asemenea, sprijină activitățile de	*Se acceptă.* *Va fi inclus în fișa tehnică.*

		control și investigare comună", întrucât formularea este una generală și nu delimitează clar tipurile de informații ce urmează a fi furnizate. În acest sens, se recomandă concretizarea expresă a categoriilor de informații ce pot fi transmise de către Ministerul Afacerilor Interne, cu indicarea limitelor legale, a regimului juridic aplicabil (inclusiv din perspectiva protecției datelor cu caracter personal și a secretului cauzei), precum și a condițiilor și mecanismelor de schimb de date, pentru a evita interpretările ambigue și eventualele riscuri de încălcare a cadrului normativ incident. În lipsa unei reglementări exprese, formularea respectivă poate genera interpretări extinse cu privire la natura informațiilor transmise, inclusiv sub 4 aspectul datelor cu caracter sensibil, al informațiilor operative sau al celor ce țin de secretul cauzei. Complementar, prezenta normă necesită a fi analizată inclusiv prin prisma cadrului normativ aplicabil activității speciale de investigații, precum și a regimului de secretizare a acestora. Or, se va reține că activitatea specială de investigații reprezintă o activitate cu caracter secret și/sau public, realizată de autoritățile publice competente, cu sau fără utilizarea mijloacelor tehnice speciale, în scopul colectării informațiilor necesare prevenirii criminalității, asigurării ordinii publice și siguranței în locurile de detenție. Mai mult, această prevedere necesită a fi evaluată și sub aspectul capacității reale de implementare, inclusiv al mecanismelor instituționale și juridice necesare pentru realizarea unei asemenea colaborări.	
	21	**La proiectul Regulamentului (anexa nr. 2):** Cu referire la prevederile **pct. 5–10**, care stabilesc subiecții implicați și atribuțiile acestora, se constată că, deși sunt definite rolurile instituționale (proprietar, posesor, deținător, furnizor, destinatar), nu este precizată expres calitatea acestora din perspectiva legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În lipsa unei delimitări clare între operator și persoana împuternicită, există riscul unei interpretări neuniforme a responsabilităților privind prelucrarea datelor. În acest context, se consideră oportună completarea cadrului normativ cu prevederi care să clarifice aceste aspecte. Astfel, se propune completarea **Capitolului II** cu un alineat nou, care să prevadă expres desemnarea operatorului sistemului, identificarea persoanelor împuternicite și delimitarea responsabilităților acestora.	*Se acceptă.* *Cap. II a fost completat cu pct. 11.* *Se prezintă în următoarea redacție:* 11. Posesorul și deținătorul RI MCAF are dreptul: 11.1. să utilizeze informația disponibilă în cadrul RI MCAF, în scopul executării atribuțiilor sale; 11.2. să solicite, în bază de contract, administratorului tehnic îmbunătățirea funcționalităților RI MCAF; 11.3. să inițieze procedura de suspendare a drepturilor de acces la RI MCAF pentru utilizatorii care nu respectă regulile de utilizare a RI MCAF; 11.4. să verifice autenticitatea și veridicitatea datelor transmise de către utilizatorii RI MCAF, după caz;

			11.5. să asigure implementarea modificărilor, rectificărilor și dezvoltărilor solicitate; 11.6. să stabilească condițiile tehnice de funcționare a RI MCAF; 11.7. să înainteze propuneri de îmbunătățire a funcționalităților RI MCAF, precum și să le pună în aplicare; 11.8. să acorde suport consultativ pentru furnizorii și destinatarii de date din RI MCAF; 11.9. să autorizeze suspendarea activității RI MCAF în caz de situații excepționale, incidente sau riscuri semnificative de securitate pentru resursele informaționale de importanță publică, stabilite conform legislației.
	22	**Pct. 18** conține o adresă web concretă, ceea ce nu este oportun într-un act normativ, întrucât aceasta poate suferi modificări în timp, fapt pentru care se recomandă utilizarea unei formulări generale.	*Se acceptă.*
	23	Totodată, referirea exclusivă la *„persoane juridice”* în calitate de utilizatori este limitativă, în condițiile în care anterior sunt menționate și persoane fizice.	*Se acceptă.* *A fost exclusă sintagma „(persoane juridice)”*
	24	În ceea ce privește prevederile **subpct. 19.3.–19.6.** din Regulament, care reglementează funcționalitățile sistemului și tipurile de date colectate, se atestă că acestea permit gestionarea unui volum extins de date, inclusiv documente justificative, dosare antifraudă și schimb automatizat de date. Totodată, norma nu stabilește în mod expres limitarea datelor în funcție de fiecare operațiune concretă, ceea ce poate conduce, în practică, la colectarea excesivă de date. În acest context, se consideră oportună instituirea unei reguli generale privind limitarea datelor prelucrate în următoarea redacție: *„Datele cu caracter personal prelucrate în cadrul SI „MCAF”* se limitează la cele strict necesare realizării fiecărei operațiuni și scopului sistemului.”.	*Se acceptă.* *Cap. IV a fost completat cu pct. 20.* *Se prezintă în următoarea redacție:* **19.** Destinatarul RI MCAF este obligat: 19.1. să utilizeze datele, informațiile și documentele obținute din RI MCAF exclusiv în scopul realizării atribuțiilor funcționale și a competențelor legale instituite pentru prevenirea și combaterea fraudelor; 19.2. să asigure confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor cu accesibilitate limitată la care a obținut acces, în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și secretul profesional/comercial; 19.3. să nu transmită, să nu divulge și să nu distribuie unor terți, neautorizați prin

			lege, datele și documentele extrase din RI MCAF; 19.4. să respecte măsurile de securitate tehnice și organizatorice stabilite de posesor și de administratorul tehnic pentru utilizarea sistemului; 19.5. să informeze imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore, posesorul RI MCAF în cazul depistării unor incidente de securitate informațională sau a unor bănuieli privind accesul neautorizat al contului său; 19.6. să desemneze, prin act administrativ intern, persoanele responsabile (utilizatorii autorizați) care vor deține drepturi de acces în sistem și să notifice posesorului orice modificare privind statutul acestora (suspendare, eliberare din funcție etc.) pentru revocarea imediată a drepturilor de acces.
	25	Referitor la prevederile **subpct. 19.9. și pct. 21–23**, care reglementează arhivarea datelor și evidența modificărilor, se remarcă faptul că acestea stabilesc mecanismele de păstrare a datelor, fără a indica expres durata de stocare sau criteriile în baza cărora aceasta urmează a fi determinată. În lipsa unor astfel de repere, există riscul păstrării datelor pe perioade nedeterminate sau excesive, în special în contextul caracterului cumulativ și istoric al datelor gestionate de sistem. Or, conform art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2011 și art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 195/2024, datele trebuie păstrate doar pe perioada necesară realizării scopului. În acest sens, se consideră oportună completarea Regulamentului cu o prevedere generală privind limitarea duratei de stocare în următoarea redacție: *„Datele cu caracter personal se păstrează pe durata necesară realizării scopului pentru care au fost colectate, în conformitate cu legislația aplicabilă și termenele stabilite prin nomenclatoarele arhivistice.”*.	*Se acceptă.* *Pct. 30 a fost completat.* *Se prezintă în următoarea redacție:* **30.** Datele din cadrul RI MCAF se actualizează și se sincronizează cu datele din cadrul resurselor informaționale formate în alte sisteme informaționale de stat cu care acesta interacționează. Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.
	26	La **pct. 24**, trimiterea la *„Ghidul utilizatorului”* introduce un document care nu este reglementat în mod expres în proiect, fiind necesară clarificarea statutului juridic al acestuia.	*Se acceptă.* *Pct. 24 a fost completat.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Utilizatorii RI MCAF au obligația de a consulta și a respecta condițiile de utilizare ale

			datelor și serviciilor publicate în cadrul RI MCAF și în Ghidul utilizatorului pus la dispoziție în cadrul RI MCAF.
	27	Pct. 25 și 26 reglementează interacțiunea cu furnizorii de date și realizarea schimbului de date prin intermediul platformei de interoperabilitate. Totodată, norma stabilește cadrul general al schimbului de date, fără a delimita în mod expres limitele acestuia în funcție de necesitatea concretă a datelor prelucrate. În contextul în care sistemul presupune interconectarea cu mai multe resurse informaționale și sincronizarea automată a datelor, lipsa unei astfel de precizări poate conduce, în practică, la accesarea sau transmiterea unor volume mai extinse de date decât cele necesare. Or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 133/2011 și art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 195/2024, datele trebuie să fie adecvate și limitate la ceea ce este necesar. În acest context, se consideră oportună completarea Regulamentului cu o normă expresă care să asigure aplicarea efectivă a principiului minimizării datelor. Astfel, se propune completarea **pct. 25 sau 26** cu un alineat nou, cu următorul cuprins: *„Schimbul și sincronizarea datelor cu caracter personal se realizează exclusiv în limita datelor strict necesare îndeplinirii atribuțiilor legale ale subiecților implicați.”*.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Schimbul de date și interacțiunea informațională cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cadrul SI „MCAF” se efectuează cu respectarea strictă a regimului juridic special de confidențialitate și independență instituit prin Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. SI „MCAF” nu va asigura preluarea sau integrarea automatizată a datelor și analizelor financiare din sistemele informatice proprii ale Serviciului, interacțiunea interinstituțională urmând a fi realizată exclusiv la cerere, în limitele competențelor legale ale autorităților participante și în baza protocoalelor bilaterale de colaborare
	28	La **pct. 39**, sintagma *„contrar prevederilor legislative”* este prea generală, fapt pentru care se optează pentru includerea unei trimiteri exprese la actul normativ ce reglementează protecția datelor cu caracter personal.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Toți subiecții RI MCAF poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal terților persoane, contrar prevederilor legislative în domeniul protecției datelor cu caracter personal.
	29	Per ansamblu, **Capitolul VIII** necesită o revizuire considerabilă, în special în ceea ce privește regimul răspunderii și condițiile de suspendare a funcționării sistemului, pentru a asigura conformitatea cu legislația și coerența reglementării.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* **43.** Crearea, ținerea și administrarea RI MCAF este supusă controlului intern. Controlul intern privind organizarea și funcționarea RI MCAF se efectuează de către posesor.

			44. Utilizatorii în ale căror atribuții intră administrarea RI MCAF, introducerea datelor, furnizarea/recepționarea informațiilor și asigurarea ținerii corespunzătoare a RI MCAF, poartă răspundere personală, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei. **45.** Toți subiecții RI MCAF poartă răspundere conform legislației pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal terțelor persoane, contrar prevederilor legislative în domeniul protecției datelor cu caracter personal. **46.** Pentru asigurarea accesului corespunzător la RI MCAF, posesorul poate dispune întreruperea temporară a accesului la RI MCAF în scopul efectuării lucrărilor de întreținere. Prin urmare, nu se garantează disponibilitatea permanentă sau faptul că RI MCAF va putea fi accesată întotdeauna cu o anumită viteză sau cu posibilitatea efectuării tuturor operațiunilor. **47.** Posesorul nu își asumă nicio răspundere în cazul în care anumite informații sunt furnizate cu întârziere, sunt pierdute, șterse sau nu pot fi stocate pe serverele RI MCAF din orice motive care au survenit fără vina lor și nu sunt responsabil pentru folosirea incorectă de către utilizator a operațiunilor efectuate în cadrul acesteia. Posesorul nu poartă răspundere pentru datele transmise în RI MCAF, pentru erorile, lacunele, ștergerea datelor, limitarea efectuării unor operațiuni, reținerile și defectele ce au loc în timpul transmiterii datelor, care au survenit fără vina lor. Posesorul, furnizorul și destinatarul nu poartă răspundere pentru daunele indirecte cauzate posesorului, inclusiv venitul ratat, economii ratate, oportunități ratate, netransmiterea sau transmiterea cu întârziere a informației, alterarea sau pierderea informației. **48.** Accesul la RI MCAF se suspendă de către posesor în caz de apariție a uneia dintre următoarele situații: 48.1. în timpul efectuării lucrărilor profilactice ale complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF; 48.2. la apariția impedimentelor justificatoare;

			48.3. la încălcarea cerințelor sistemului securității informației, dacă aceasta prezintă pericol pentru ținerea RI MCAF; 48.4. în cazul apariției dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF; **49.** În cazul apariției impedimentelor justificatoare și a dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware aferente RI MCAF din vina terților persoane, este posibilă suspendarea accesului la RI MCAF, cu informarea subiecților prin mijloace tehnice disponibile**.**
	30	Suplimentar, la final se menționează că Regulamentul nu conține prevederi privind informarea persoanelor vizate, inclusiv în situațiile în care datele sunt colectate indirect, prin schimb de date între autorități. În contextul specific al sistemului, această omisiune poate afecta transparența prelucrării și exercitarea drepturilor persoanelor vizate. Or, potrivit art. 12–14 din Legea nr. 195/2024, operatorul are obligația de a asigura informarea persoanelor vizate. În acest sens, se consideră oportună completarea Regulamentului cu o prevedere generală în următoarea redacție: *„Operatorul sistemului asigură informarea persoanelor vizate cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv în cazul datelor obținute indirect, în condițiile legislației.”*.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Obiecte ale asigurării protecției și securității informației din cadrul RI MCAF se consideră tot complexul de mijloace software și hardware care asigură realizarea proceselor informaționale: 37.1. bazele de date și suporturile materiale care conțin informații privind date cu caracter personal; 37.2. sistemele informaționale, sistemele operaționale, sistemele de gestionare a bazelor de date și alte aplicații care asigură activitatea RI MCAF; 37.3. sistemele de comunicații electronice, rețelele, serverele, calculatoarele și alte echipamente și mijloace tehnice de captare și prelucrare a informației.
Banca Națională a Moldovei *Nr. 28-01107/37/2345 din 12.05.2026*	1	La **pct. 3.1**, în vedere asigurării respectării regulilor de tehnică legislativă prevăzute în art. 54 din Legea nr. 100/2017 și a evitării interpretărilor neconforme, recomandăm prevederea în cuprinsul normei a tuturor elementelor ce intră în categoria Datelor și excluderea textului „etc.”.	*Se acceptă*
	2	În vederea asigurării utilizării terminologiei juridice corespunzătoare și a clarității prevederilor respective, la **pct. 3.4** noțiunea de *„actor”* urmează a fi substituită cu noțiunea de *„părți interesate”*, iar textul *„oameni, organizații”* cu textul *„personae fizice, autorități și alte persoane juridice (indiferent de tipul de*	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Părți interesate - persoane fizice, autorități și alte persoane juridice (indiferent de tipul de

		proprietate și forma juridică de organizare)”, pentru utilizarea terminologii uniforme (ex. a se vedea subpct. 47.3).	proprietate și forma juridică de organizare), sisteme sau dispozitive care folosesc sau interacționează cu sistemul;
	3	La **pct. 3.4**, urmează a fi precizate, cel puțin în cuprinsul Notei de fundamentare, instituțiile care intră în categoria organizațiilor, în condițiile în care pct. 4.2 din Concept statuează că sistemul asigură un cadru pentru schimbul între instituțiile statului, iar utilizarea sintagmei „organizații” este pasibilă de interpretări neconforme și poate induce ideea coordonării cu organizații internaționale sau naționale a căror atribuţii în domeniul prevenirii și raportării neregulilor aferente fraudei nu sunt reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 271/2025.	*Se acceptă.*
	4	La **pct. 4.1**, recomandăm precizarea, cel puțin în cuprinsul Notei de fundamentare, a situațiilor care pot fi calificate ca incidente, rapoarte şi evaluări de risc, astfel încât să fie evitate ambiguitățile și interpretările neconforme.	*Se acceptă* *Se prezintă în următoarea redacție:* 4.1. *Centralizarea și gestionarea informațiilor* - sistemul permite colectarea și stocarea centralizată a datelor referitoare la incidente, rapoarte și evaluări de risc (Aplicarea acestor noțiuni se realizează în conformitate cu cadrul normativ aplicabil și cu cerințele standardului **ISO/IEC 27001**.) . Această centralizare facilitează accesul rapid la informații corecte și actualizate, permițând luarea deciziilor pe baze obiective și informate;
	5	La **pct. 4.2**, recomandăm completarea după cuvântul *„suprapunerile”* cu cuvintele *„de competenţă”*, în vederea fortificării clarității prevederii.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Cooperarea și coordonarea interinstituțională - sistemul asigură un cadru pentru schimbul de informații între instituțiile statului implicate în activități antifraudă. Prin coordonare eficientă, se evită suprapunerile de competență, se optimizează resursele și se garantează un răspuns unit la incidentele semnalate;
	6	La **pct. 6.5**, recomandăm precizarea în cuprinsul Notei de fundamentare a sensului vizat prin textul „*fundamentarea deciziilor la nivel managerial şi strategic”*.	*Se acceptă.*
	7	La **pct. 7.5,** atragem atenția supra faptului că Legea nr. 133/2011 va fi abrogată o dată cu intrarea în vigoare la 23.08.2026 a Legii nr. 195/2024, astfel încât intervine necesitatea revizuirii prevederii.	*Se acceptă.*
	8	La **pct. 7.24**, recomandăm completarea prevederii cu denumirea autorității emitente a Ordinului referit.	*Se acceptă.*

	9	La **pct. 9.1.1**, în vederea evitării ambiguităților și interpretărilor neconforme, recomandă specificarea expresă a situaţiilor care intră în categoria neregulilor procedurale, în condițiile în care însăşi obiectul conceptului se referă la raportarea neregulilor/suspiciunilor de fraudă.	*Se acceptă.*
	10	La **pct. 9.2.3**, textul *„gestionarea acțiunilor de urmările”* nu este clar formulat şi se impune elucidarea dacă acesta se referă la gestionarea acțiunilor de urmărire penală sau a altor acțiuni aferente SI MCAF.	*Se acceptă.*
	11	La **pct. 16.13**, în condițiile în care, potrivit art. 36 din Legea nr. 548/1995, membrii organelor de conducere, precum şi personalul Băncii Naționale, nu au dreptul să divulge informațiile atribuite la secret profesional, decât în cazurile expres și rlimitativ prevăzute de lege, recomandăm completarea prevederilor pct. 16.13 după cuvântul *„furnizarea”* cu sintagma *„conform legislației”*.	*Se acceptă.*
	12	La **pct. 17.2.7**, în condițiile în care „SI MCAF” este un registru departamental de stat ce contribuie la facilitarea schimbului de date între autoritățile naționale, recomandăm precizarea sensului vizat prin acţiunea „Validarea transmiterii informaţiilor către instituții externe”.	*Se acceptă.*
	13	La **pct. 17.3.4**, în vederea evitării interpretărilor neconforme, recomandăm revizuirea prevederii prin specificarea obiectului investigațiilor, or, însuşi conceptul SI MCAF presupune monitorizarea și coordonarea antifraudă.	*Se acceptă.*
	14	Cu referire la **pct. 19.2**, se remarcă că orice informație remisă de BNM se va realiza doar în strictă conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 548/1995 şi ale Memorandumului semnat între BNM și Inspectoratul Control Financiar de Stat/Unitatea Antifraudă.	*Se acceptă*
	15	La **pct. 19.3.3**, cuvântul *„beneficiarilor”* se va substitui cu cuvântul *„beneficiarii”*.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* 19.3.3. date privind beneficiarii programelor publice;
	16	La **pct. 33.1**, având în vedere că obiectul SI „MCAF” presupune situațiile de fraudă, recomandăm să fie precizate corespunzător situațiile, acțiunile, inacțiunile care reprezintă obiectul sesizării.	*Nu se acceptă* Nu se consideră oportună enumerarea exhaustivă în pct. 33.1 a situațiilor, acțiunilor sau inacțiunilor susceptibile de a constitui obiect al sesizării, întrucât acestea pot varia în funcție de natura și circumstanțele cazului concret. Obiectul sesizării urmează să fie determinat în raport cu prevederile cadrului normativ aplicabil în domeniul prevenirii și combaterii fraudei, precum

			și cu competențele autorităților responsabile. Enumerarea detaliată a acestora în Regulament ar putea limita aplicabilitatea normei și ar crea riscul omiterii unor situații care pot apărea în practică. În acest sens, formularea generală prevăzută la pct. 33.1 permite recepționarea și examinarea sesizărilor privind posibile fraude, nereguli, abateri sau alte fapte relevante, cu respectarea cadrului legal aplicabil.
	17	Cu referire la textul „susceptibile de a necesita examinare”, atragem atenția asupra faptului că, potrivit prevederilor art. 69 alin. (2) și art. 73 alin. (1) din Codul administrativ, depunerea unei petiții (sesizări) obligă autoritatea publică să primească şi să înregistreze imediat petiția, indiferent de existența sau inexistența competenţei materiale sau funcționale, precum şi atrage obligația iniţierii procedurii administrative, acțiuni care implică, nemijlocit, examinarea sesizărilor depuse, prin urmare, recomandăm excluderea acestei precizări. Totodată, recomandăm **excluderea prevederii**, „Raportarea constituie temeiul juridic pentru iniţierea procedurii de analiză”, întrucât, reieșind din prevederile Codului administrativ menționate supra, temeiul iniţierii procedurii administrative este însăși petiția (sesizarea) depusă și înregistrată, raportarea acestea fiind doar o etapă a procedurii administrative declanşate.	*Se acceptă.*
	18	La **pct. 33.2**, în scopul evitării interpretărilor neconforme și înlăturării ambiguităților, recomandăm precizarea sensului vizat al mențiunii „ca urmare a constatării caracterului întemeiat al sesizării”, având în vedere prevederile art. 82 din Codul Administrativ care obligă autoritățile publice la întocmirea și ținerea unui dosar în format electronic sau pe suport de hârtie odată cu inițierea procedurii administrative.	*Se acceptă.*
	19	La **pct. 42**, textul *„posesorul şi deţinătorul SI „MCAF” vor implementa”* urmează a fi substituit cu textul *„posesorul şi deţinătorul SI „MCAF” va implementa”*, deoarece posesorul şi deţinătorul SI MCAF este una și aceeași autoritate - ICFS, conform pct. 13 din Concept şi pct .7 din Regulament, care prevede că „posesorul şi deţinătorul SI „MCAF” este Inspectoratul Control Financiar de Stat”.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Pentru gestionarea riscurilor, posesorul și deținătorul SI „MCAF” va implementa o Politică generală de securitate, care va include obligații privind instruirea personalului, audituri periodice de securitate, monitorizarea implementării regulilor și identificarea domeniilor care necesită îmbunătățiri.

	20	La **pct. 47.6** cuvântul *„actorilor”* se va se substitui cu cuvântul *„părților interesate”*, după cum a fost propusă definirea la pct. 3. Totodată, se consideră necesar ca, pe textul Conceptului, utilizarea termenilor în limba engleză va fi precedată de mențiunea traducerii în limba română, pentru a asigura claritatea prevederilor respective, în corespundere cu art. 54 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Informarea continuă și promptă a părților interesate în derularea sesizărilor și investigațiilor antifraudă, inclusiv prin acces online la dosarele electronice;
	21	La **pct. 9** din Regulament, cu referire la obligația furnizorului de date de a prezenta informația aferentă detectării potențialelor fraude în cazurile ce implică fonduri externe, atragem atenția asupra unei potențiale neconcordanţe cu prevederile pct. 2 din Regulament care stabilesc că Resursa informațională este un registru departamental de stat destinat, inclusiv, coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire a şi monitorizare a utilizării fondurilor publice și externe, astfel încât intervine necesitatea fie a precizării în cuprinsul Notei de fundamentare a opțiunii autorului proiectului de act normativ de a circumscrie obligația de informare exclusiv potențialelor fraude ce implică fonduri externe, fie revizuirea prevederii prin menționarea potențialelor fraude ce derivă din utilizarea necorespunzătoare a fondurilor publice.	*Se acceptă.*
	22	La **pct. 16.12**, textul *„ale funcționarilor”* urmează a fi substituit cu textul *„ale agenților publici”*, având în vedere faptul că subiecți ai declarării averii şi intereselor personale nu sunt doar funcționarii publici, ci și persoanele încadrate în entitățile publice (instituții, autorități), în baza unor raporturi de muncă reglementate de legislaţia muncii.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Autoritatea Națională de Integritate colaborează cu SI „MCAF” prin furnizarea informațiilor despre controalele efectuate privind averile și interesele personale ale agenților publici. Aceasta contribuie la identificarea situațiilor care pot genera riscuri de integritate sau conflicte de interese;
	23	La **pct. 41**, prima propoziție, după cuvântul *„posesorul”* se va completa cu textul şi *„deţinătorul”*, deoarece ambele roluri sunt atribuite aceleiași autorități - ICFS. Totodată, referitor la cea de-a treia propoziție, considerăm necesar revizuirea părților (posesorul, furnizorul, destinatarul) care ar putea cauza daune indirecte posesorului.	*Se acceptă.*
	24	Suplimentar, cu privire la măsurile de securitate informațională prevăzute la Capitolul IX al Anexei nr. 1 şi Capitolul VII al Anexei nr. 2, raportate la cerințele Hotărârii Guvernului nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securităţii cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, se recomandă completarea cadrului tehnic cu măsuri specifice pentru	*Se acceptă.*

		informația acoperită de regimuri juridice specifice (secret bancar, secret profesional, secret comercial) şi anume: criptare la nivel de câmp, jurnalizare separată a fiecărui acces, autorizare per- cerere, retenție limitată la durata strict necesară soluționării dosarului antifraudă și interdicţia redistribuirii ulterioare. Aceste măsuri reprezintă bune practici recunoscute în standardele internaționale (ISO/IEC 27001, BCBS 239).	
Agenția de Guvernare Electronică *Nr. 3007-108 din 08.05.2026*	1	**Pct. 3** și **pct. 4** se vor exclude, deoarece conținutul acestora este deja expus în proiectul Conceptului, iar dublarea acestora este de prisos.	*Se acceptă.*
	2	**Pct. 2** se va expune reieșind din noțiunea de „*sistem informațional"* prevăzută în **Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare şi resursele informaționale**. Potrivit art. 3 din Legea 467/2003 un *sistem informațional reprezintă totalitate de resurse şi tehnologii informaţionale interdependente, de metode şi de personal, destinată păstrării, prelucrării şi furnizării de informaţie*. Respectiv, utilizarea expresiei „*o platformă informațională integrată"* are o utilizare improprie în cazul dat.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* SI „MCAF" o reprezintă totalitate de resurse şi tehnologii informaţionale interdependente, de metode și de personal, destinată colectării, analizării și gestionării centralizate a datelor privind neregulile și riscurile de fraudă, precum și coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire și monitorizare a utilizării fondurilor publice și externe.
	3	**Pct. 7** urmează a fi completat cu trimiteri inclusiv la alte acte normative, după cum urmează: *- Hotărârea Guvernului nr.305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);* *- Hotărârea Guvernului nr.677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.*	*Se acceptă.*
	4	La **subpct. 6.6** a punctului 6, expresia „*serviciile și platformele guvernamentale" „sistemele informaționale partajate".*	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Integrarea cu sistemele informaționale partajate, precum MPass, MLog, MConnect, MSign și MNotify, pentru a asigura autentificarea sigură, jurnalizarea completă, interoperabilitatea și comunicarea automatizată;
	5	**La pct.10:** 5.1. cuvintele „*platforme și resurse digitale guvernamentale*" se vor substitui cu cuvintele *„sisteme informaționale, inclusiv sisteme informaționale partajate instituite de Guvern".*	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:*

			Interacțiunea SI „MCAF” cu alte sisteme informaționale, inclusiv sisteme informaționale partajate instituite de Guvern reprezintă un element esențial pentru asigurarea unei funcționări eficiente, coerente și integrate la nivel interinstituțional. Sistemul va utiliza infrastructura națională de interoperabilitate pentru a obține, verifica și corela date relevante necesare proceselor antifraudă, reducând duplicarea informațiilor și sporind acuratețea analizelor. SI „MCAF” se va integra cu următoarele platforme și sisteme informaționale partajate instituite de Guvern.
	6	La **pct. 10.2** expresia „S*erviciul de autentificare MPass”*, se va substitui cu expresia „S*erviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)”.*	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* *Serviciul guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)* – pentru identificarea și autentificarea utilizatorilor, asigurând acces diferențiat în funcție de roluri și niveluri de autorizare**;**
	7	La **pct. 10.3** expresia „*Serviciul guvernamental de semnătură electronică MSign”* se va substitui cu expresia „*Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign)*”.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – pentru semnarea electronică a documentelor;
	8	La **pct. 10.4** „*Serviciul guvernamental de notificare MNotify*” se va substitui cu expresia „*Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify)*”.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) – pentru transmiterea automată a notificărilor către utilizatori privind stadiul dosarelor, sesizărilor, termenelor procedurale și altor acțiuni relevante din sistem;
	9	La **pct. 10.5** expresia „*Serviciul de jurnalizare MLog”* se va substitui cu expresia „*Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)”.*	*Se acceptă.*

			Se prezintă în următoarea redacție: Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru păstrarea evidenței tuturor operațiunilor efectuate în sistem, în scopul asigurării trasabilității și auditării activităților;
	10	**Pct. 10** se va completa cu un subpunct suplimentar care să instituie obligativitatea interacțiunii SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO, sub aspect al oferii informațiilor referitor la depunerea online a sesizărilor (inclusiv cu link de accesare), de recepționare a notificărilor aferente verificării statutului de examinare a sesizării și de recepționare a răspunsului. De asemenea, considerăm oportun de a reglementa interacțiunea SI MCAF cu modulul e-Petiționare din cadrul Platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație) (*a se vedea HG 564/2024 pentru aprobarea Conceptului platformei pentru susținerea democrației participative (eDemocrație)*), ținând cont de faptul că prin prisma prevederilor cadrului normativ, o sesizare reprezintă o formă de petiționare care poate fi realizată prin platforma eDemocrație.	*Nu se acceptă* Funcționalitățile privind interacțiunea SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO, inclusiv în ceea ce privește depunerea online a sesizărilor, notificarea privind statutul examinării acestora și comunicarea răspunsurilor, urmează să fie implementate în etapa de dezvoltare și operaționalizare a sistemului informațional, nefiind necesară instituirea expresă a acestora la nivelul actului normativ. Totodată, nu se justifică reglementarea, la această etapă, a interacțiunii SI MCAF cu modulul e-Petiționare din cadrul Platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație). Inspectoratul Control Financiar de Stat dispune deja de un mecanism propriu de raportare a neregulilor și suspiciunilor de fraudă, iar funcționalitățile de interoperabilitate cu platformele guvernamentale vor fi dezvoltate și integrate ulterior, în conformitate cu cerințele tehnice și arhitectura sistemului informațional. Prin urmare, completarea proiectului cu prevederi referitoare la interacțiunea obligatorie a SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO și cu platforma e-Democrație este prematură și nu se impune la etapa actuală de reglementare, aceste aspecte urmând a fi soluționate în procesul de dezvoltare tehnică a sistemului.
	11	În **subpct. 17.1.1**, **17.2.1, 17.3.1** ale pct. 17 după cuvântul „*control*” se completa cu expresia „*al accesului”*.	*Se acceptă.*
	12	**La pct. 39** cuvântul „*platformele*” se substituie cu cuvântul „*serviciile*”.	*Se acceptă.*
	13	**Capitolul VII** se va completa cu norme aferente integrării SI MCAF cu alte sisteme informaționale cu care acesta se interconectează, potrivit pct. 2.2.7 din *Cerințele de structură și conținut a concepției sistemului*. La acest aspect, luând în considerare argumentele expuse la **pct. 5.3 al avizului,** se va reglementa interacțiunea SI MCAF cu Portalul guvernamental integrat EVO,	*Nu se acceptă* Funcționalitățile privind interacțiunea SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO, inclusiv în ceea ce privește depunerea online a sesizărilor, notificarea privind statutul examinării acestora și comunicarea

		precum și cu platforma pentru susținerea democrației participative (e-Democrație).	răspunsurilor, urmează să fie implementate în etapa de dezvoltare și operaționalizare a sistemului informațional, nefiind necesară instituirea expresă a acestora la nivelul actului normativ. Totodată, nu se justifică reglementarea, la această etapă, a interacțiunii SI MCAF cu modulul e-Petiționare din cadrul Platformei pentru susținerea democrației participative (e-Democrație). Inspectoratul Control Financiar de Stat dispune deja de un mecanism propriu de raportare a neregulilor și suspiciunilor de fraudă, iar funcționalitățile de interoperabilitate cu platformele guvernamentale vor fi dezvoltate și integrate ulterior, în conformitate cu cerințele tehnice și arhitectura sistemului informațional. Prin urmare, completarea proiectului cu prevederi referitoare la interacțiunea obligatorie a SI MCAF cu Portalul guvernamental EVO și cu platforma e-Democrație este prematură și nu se impune la etapa actuală de reglementare, aceste aspecte urmând a fi soluționate în procesul de dezvoltare tehnică a sistemului.
	14	Se va descrie schimbul de date cu Registrul de stat al controalelor, în calitate de soluție informațională pentru transmiterea, încărcarea și semnarea documentelor aferente controalelor. În acest sens, se vor descrie scenariile de utilizare aplicabile (de ex.: inițierea și notificarea controlului, schimbul de documente între părți, semnarea electronică a actelor și arhivarea acestora în Registru etc.). Menționăm că potrivit art. 9 alin. (10) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, organele de control sunt obligate să utilizeze Registrul de stat al controalelor inclusiv pentru crearea documentelor ce țin de controalele efectuate. Din analiza Notei de fundamentare, observăm că Registrul de Stat al controalelor (SI RSC) este enumerat drept unul din sistemele informaționale care interacționează că SI MCAF, dar proiectul de hotărâre nemijlocit omite referința interacțiunii respective.	*Nu se acceptă* Se reține că Inspectoratul Control Financiar de Stat nu este subiect al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În consecință, activitatea desfășurată de această autoritate nu intră sub incidența reglementărilor prevăzute de legea menționată. În același context, Mecanismul de Coordonare Antifraudă (MCAF) nu va interacționa cu Registrul de stat al controalelor, întrucât cadrul normativ aplicabil nu instituie o asemenea obligație și nici nu prevede funcționalități care să implice schimbul de date sau interoperabilitatea cu acest sistem informațional
	15	**Capitolul VIII** se va completa cu un punct suplimentar ce ține de utilizarea modelului unitar de design la crearea și dezvoltarea sistemului informațional, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.	*Se acceptă*

		Totodată, aducem la cunoștință că, potrivit pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 667/2025, înainte de punerea în exploatare a resurselor și sistemelor informaționale, design-ul elaborat urmează fi coordonat în prealabil cu Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică”.	
	16	Urmare a analizei funcționalităților sistemului informațional, constatăm că persoanele fizice, la fel pot depune sesizări. Respectiv, **pct. 9** se va completa și cu persoana fizică în calitate de furnizor de date.	*Se acceptă.*
	17	La **pct. 15-16**, drepturile și obligațiile registratorului și destinatarului, vor fi expuse în subpuncte distincte, dedicate fiecărui din aceste roluri. Rolurile respective sunt diferite ca specific în cadrul sistemului, iar drepturile și obligațiile colaterale necesită a fi reglementate separat.	*Se acceptă*
	18	Atragem atenția autorului că în scopul consolidării procesului de coordonare și evidență a dezvoltării RI și SI de stat, prin Hotărârea Guvernului nr.153/2021 a fost instituit Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat, care asigură un cadru unitar pentru evidența acestora. În acest context, este obligatorie înregistrarea tuturor sistemelor informaționale, din posesia autorităților publice, în scopul evidenței centralizate a RI și SI de stat, **atât a celor existente, cât și a celor sau care urmează să fie dezvoltate. Autoritățile se vor conduce procedura descrisă** în acest Ghid. Subsecvent, insistăm asupra necesității înregistrării Sistemului Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” în cadrul SI Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat, cu încărcarea documentației relevante care a fost remisă pentru coordonare către AGE.	*Se acceptă.*
Serviciul Fiscal de Stat *Nr. 26-12/3-08-79315 din 30.04.2026*	1	Cu referire la denumirea anexelor la proiectul hotărârii, propunem expunerea acestora în varianta „Anexa nr. 1” și respective „Anexa nr. 2”.	*Se acceptă.*
	2	În ceea ce privește proiectul Conceptului, menționăm că textul „autoritățile Republicii Moldova au identificat necesitatea .... ” indicat la Capitolul I urmează a fi concretizat, în vederea asigurării clarității eventualului act normativ.	*Se acceptă.* *Se prezintă în următoarea redacție:* În contextul modernizării mecanismelor de gestionare a fondurilor publice și externe, Inspectoratul Control Financiar de Stat, în calitate de Unitate antifraudă, a identificat necesitatea consolidării capacităților instituționale pentru prevenirea și detectarea timpurie a neregulilor. Experiența acumulată în implementarea programelor finanțate din surse naționale și internaționale a evidențiat oportunitatea introducerii unui cadru tehnologic și operațional care să permită monitorizarea integrată a proceselor, precum și coordonarea eficientă a acțiunilor instituțiilor cu atribuții în domeniu.

	3	Suplimentar, se apreciază drept oportună comasarea ultimei fraze din Capitolul I cu pct. 1 din Capitolul II, în vederea menținerii coerenței actului normativ. Eventual, în situația în care intenţia a fost pentru reglementarea unor clauze distincte, acestea urmează a fi reformulate.	*Se acceptă*
	4	Cu privire la subpct. 3.1., se constată inoportunitatea utilizării abrevierii „etc.”, în special în contextul definirii unei noţiuni, întrucât aceasta trebuie să prezinte un caracter exhaustiv, clar şi lipsit de ambiguitate.	*Se acceptă.*
	5	Reieşind din prevederile art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare - Legea nr. 100/2017), propunem excluderea subpct. 3.3., 3.6. - 3.11. Or, conform art. 55 din Legea nr. 100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, pentru evitarea reproducerii, se face trimitere expresă la actul normativ care le conţine.	*Se acceptă.*
	6	De asemenea, se propune examinarea oportunității substituirii termenului „actori”, definit la subpct. 3.4., în contextul în care acesta este utilizat doar la subpct. 47.6. din Concept.	*Se acceptă.*
	7	Totodată, propunem substituirea sintagmei „sistemului informatic” cu sintagma „sistemului informational” în tot conținutul proiectului.	*Se acceptă.*
	8	În vederea respectării limbajului şi stilului actului normativ, propunem revizuirea sintagmei „La baza creării sistemului stă” utilizată la pct. 7 din Concept, cu expunerea acesteia într-o manieră corespunzătoare celei utilizate în actele normative.	*Se acceptă.*
	9	Cu referire la subpct. 16.3. din Capitolul V al Conceptului, ce vizează instituțiile care vor furniza date pentru gestionarea și soluționarea dosarelor aflate în lucru, în ceea ce privește autoritatea fiscală, menționăm că acesta urmează a fi modificat în partea ce face referire la „corelarea informațiilor despre contribuabili”, reieșind din faptul că deținătorul primar al acestor date, în conformitate cu pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 955/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept” și a Regulamentului cu privire la modul de ţinere a „Registrului de stat al unităţilor de drept” este I.P. „Agenția Servicii Publice”.	*Se acceptă.*
	10	Suplimentar, considerăm necesară concretizarea termenului „tranzacţii” indicat la subpct. 16.3., în vederea evitării unei interpretări ambigue cu privire la tranzacțiile la care se referă.	*Se acceptă.*
	11	În virtutea caracterului semnificativ al pct. 42 din Concept, propunem reglementarea acestui aspect în proiectul hotărârii, respectiv excluderea din Concept.	*Se acceptă.*

	12	În scopul asigurării unei expuneri succesive, coerente şi sistematizate a obiectului de reglementare, precum şi în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017, care consacră în mod expres elementele constitutive ale actului normativ, se atestă necesitatea atribuirii unei denumiri corespunzătoare Capitolului X din Concept, fiind reintitulat „Capitolul X. Dispoziții finale”.	*Se acceptă.*
	13	Cu referire la Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, pornind de la premisa logică că persoana juridică de drept public care utilizează resursa informațională formată de Sistemul informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (registrul departamental de stat) ar putea deține calitatea de utilizator și nu de furnizor al datelor, opinăm pentru revizuirea redacției pct. 9, 13 şi 14 din Regulament.	*Se acceptă.*
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Nr. 13/2-1809 din 27.05.2026	1	În scopul conformării **Capitolului I** Introducere cu prevederile pct. 2.2.1. al Anexei nr. 3 din Reglementarea tehnică a Proceselor ciclului de viață al software-ului RT 38370656 - 002:2006 aprobată prin Ordin nr. 78/2006 MDI, informăm despre următoarele: Sintagma „(în continuare SI „MCAF”)” se va omite, deoarece abrevierea trebuie să se conțină la Capitolul II Dispoziții generale. Pentru un sport de precizie normativă, în scopul conformării la prevederile art. 7^6, alin. (2), lit. a) al Legii nr. 467/2003, cu referire definirea Conceptului SI MACAF, sintagma „*cadrul general pentru implementarea SI „MCAF”, definind aspectele tehnice şi operaționale necesare pentru asigurarea unui sistem eficient, rezilient și pe deplin integrat în infrastructura națională de monitorizare și coordonare antifraudă*” se va înlocui cu sintagma „*spațiul funcțional, structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informație aferentă monitorizării și coordonării antifraudă*.”	*Se acceptă.*
	2	În scopul conformării cu prevederile pct. 2.2.2. al Anexei nr. 3 din Reglementarea tehnică a Proceselor ciclului de viață al software-ului RT 38370656 - 002:2006 aprobată prin Ordin nr. 78/2006 MDI, informăm că **Capitolului II**, trebuie să includă: - denumirea sistemului (deplină, pe scurt, abrevierea); - definiția sistemului; - locul sistemului in Spațiul informational unic; - noțiuni principale; - destinația sistemului; - scopurile creării sistemului; - principiile de bază ale creării sistemului; - sarcinile de bază, care trebuie să fie realizate la exploatarea sistemului.	*Se acceptă.*

	3	Urmare, **pct. 1** se va exclude deoarece informația relevantă enunțului expus se conţine deja în Capitolului I. Adițional, în scopul conformării la prevederile art. 3 al Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, cu referire la noțiunea „sistem informațional”, pct. 1 se propune în următoarea redacție: „1. Sistemul informational Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (*în continuare SI MCAF*) reprezintă totalitate de resurse şi tehnologii informaționale interdependente, de metode şi de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informații privind neregulile şi riscurile de fraudă, precum și coordonării interinstituționale a acțiunilor de prevenire şi monitorizare a utilizării fondurilor publice şi externe.”	*Se acceptă.*
	4	**Pct. 2** se propune în următoarea redacție: „2. SI MCAF face parte integrantă din sistemele informaționale de stat ale Republicii Moldova şi, în calitate de componentă a guvernării electronice, interacționează cu alte sisteme prin schimbul şi interoperabilitatea datelor, consumând și furnizând informații.” În context, informăm ca obiectul reglementării a Conceptului este „sistemul informaţional” în sensul art. 3 al Legii nr. 467/2003, context în care atenționăm că sintagma „platformă informațională integrată" nu este conformă și urmează să fie înlocuită în textul proiectului cu sintagma „sistem informațional”.	*Se acceptă.*
	5	Enunțul expus la **pct. 7.1** nu este conform Conceptului tehnic al SI, urmare se propune în următoarea redacţie 7.1. Evidenţa datelor prevede: 7.1.1.Formarea resursei informaționale care constă în identificarea și luarea la evidență primară a obiectelor informaționale; 7.1.2. Actualizarea resursei informaționale care constă în modificarea, completarea sau corectarea datelor existente în cazul în care intervin schimbări în spațiul juridic sau real (menţinând istoricul modificărilor); 7.1.3. Scoaterea din evidență (schimbarea statutului) - schimbarea statutului obiectului informational. In scopul menținerii trasabilității, trecerea în statutul „*arhivă*”, „*istoric*” sau „*radiat*” nu presupune ştergerea fizică a datelor.	*Se acceptă.*
	6	Potrivit prevederilor pct. 2.5. al Anexei nr. 4 Structura sarcinii tehnice din Reglementarea tehnică a Proceselor ciclului de viață al software-ului RT 38370656-002:2006 aprobată prin Ordin nr. 78/2006 MDI, **pct. 17** se va exclude, deoarece funcționalitățile pe rol- business nu se definesc în Conceptul SI, ci în alt document al SI - Sarcina tehnică a SI.	*Nu se acceptă* Pct. 17 se menține, întrucât acesta nu stabilește cerințele tehnice detaliate aferente rolurilor și drepturilor utilizatorilor, ci definește, la nivel conceptual, principiul de organizare a accesului în SI „MCAF” și principalele roluri necesare funcționării sistemului, conform structurii prezentate în figura 2. Menționarea rolurilor în Conceptul SI este necesară pentru descrierea arhitecturii

			funcționale și a mecanismului general de control al accesului. Detalierea funcționalităților, drepturilor și cerințelor tehnice aferente fiecărui rol va fi stabilită ulterior în Sarcina tehnică a SI, în conformitate cu prevederile cadrului normativ aplicabil. Prin urmare, prevederile pct. 17 nu substituie Sarcina tehnică și nu contravin cerințelor privind structura acesteia, ci asigură fundamentarea conceptuală necesară pentru elaborarea ulterioară a documentației tehnice.
	7	La **pct. 24**, informăm despre necesitatea includerii atributului indispensabil „statut” pentru obiectele informaționale, care reprezintă o caracteristică de date obligatorie şi invariabilă, înscrisă în structura internă a obiectului, care reflectă starea juridică, operațională sau de ciclu de viață în care se află entitatea înregistrată la un moment dat (de exemplu: activ, suspendat, radiat, în curs de procesare, arhivat sau retras din circulaţie).	*Se acceptă.*
	8	În contextul art. 1 al Legii nr. 71/2007, Regulamentul RI MCAF urmează a fi aliniat cadrului normativ aplicabil registrelor, prin delimitarea riguroasă a resursei informaționale vis-a-vis de sistemul de gestiune aferent.	*Se acceptă.*
	9	La pct. 7 şi Capitolul III, cu referire la drepturile şi atribuțiile subiecților raporturilor juridice ai RI MCAF, informăm că enunțurile expuse nu sunt conforme sub aspectul tehnicii conceptuale, deoarece tezele expuse vizează funcționalitățile unui sistem informațional și nu particularitățile specifice ale resursei informaționale. În acest sens, **pct. 7** și **Capitolul III** urmează să fie revizuite prin prisma prevederilor Capitolului II al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	*Se acceptă.*
	10	La **pct. 18**, sintagma „sistemul” se va înlocui cu sintagma „RI MCAF”, iar sintagma „și funcţionalitățile RI MCAF” se va exclude din considerentele expuse supra.	*Se acceptă.*
	11	Cu referire la Capitolul IV. Ținerea și funcționarea RI MCAF, informăm despre utilizarea improprie a cuvântului „funcționare” în contextul RI, respectiv, sintagma „Ținerea şi funcţionarea RI MCAF” se va înlocui cu sintagma „Ținerea RI MCAF”. Ca urmare, **Conținutul IV** nu este conform RI și urmează să fie ajustat la prevederile Capitolului V și art. 31 ale Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	*Se acceptă.*
	12	La **pct. 25-30** şi **32-36**, informăm despre utilizarea improprie a sintagma „RI MCAF”, în acest sens, sintagma „RI MCAF” se va înlocui cu sintagma „SI MCAF”.	*Se acceptă.*
	13	La **pct. 31** sintagma „legate de crearea și ținerea RI MCAF” se va înlocui cu sintagma „SI MCAF”.	*Se acceptă.*

	14	Capitolul VIII. Controlul și răspunderea nu este conform, deoarece se constată utilizarea improprie a acronimului RI care se referă strict la resursa informațională în contexte care vizează de fapt funcționalitățile tehnice ale sistemului SI, ca urmare, **Capitolul VIII** urmează să fie revizuit prin prisma Capitolului VII al Legii nr. 71/2007.	*Se acceptă.*

Sinteza expertizelor la proiectul hotărârii Guvernului privind cu privire la
Sistemul Informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” (număr unic 391/MF/2026)

(supus consultării prin solicitarea nr. 04-03/585 din 16.07.2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr.ctr.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Avizare și consultare publică (*solicitarea nr. 04-03/585 din 16.07.2026***)**	
Ministerul Justiției *Nr. 04/1-8683 din31.07.2026.*	1	În clauza de adoptare cuvintele „și completările” se vor exclude. Nu este necesară referința la completări, deoarece modificările includ și completări.	**Se acceptă** În textul cuvintele „și completările” a fost exclus.
		Parafa de aprobare a anexei se va indica după cum urmează: „Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. ____/2026”. Obiecție valabilă și la anexa nr. 2.	**Se acceptă** În anexele nr.1 și 2 au fost ajustată parafa de aprobare.
		Referitor la utilizarea cuvintelor „suspiciuni sau indicii preliminare de fraudă” menționăm că, prevederile Codului de procedură penală nr. 122/2003 utilizează noțiunea de „bănuială rezonabilă”, care potrivit art. 6 pct. 43) reprezintă suspiciune care rezultă din existența unor fapte și/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane și că nu există alte fapte și/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei	**Se acceptă** În textul cuvintele „suspiciuni sau indicii preliminare de fraudă” a fost substituit cu „bănuială rezonabilă”.
		Din sintagma „cadrului normativ în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție valabilă pentru tot cuprinsul proiectului).	**Se acceptă** În textul cuvintele „suspiciuni sau indicii preliminare de fraudă” a fost substituit cu „bănuială rezonabilă”.
		La pct. 2 după textul „SI „MCAF”” litera „o” se va exclude.	**Se acceptă**

			În textul de la pct. 2 după textul „SI „MCAF”” litera „o” s-a exclus.
		La pct. 3 noțiunile se vor expune în ordine alfabetică.	**Se acceptă**
		La sbp. 3.4 se va revizui cuprinsul în partea ce ține de faptul că sunt părți interesate sistemele și dispozitivele care folosesc sau interacționează cu sistemul.	**Se acceptă**
		La sbp. 3.6-3.11, 6.6 se vor indica denumirile complete a serviciilor/platformelor în corespundere cu actele normative la care se face referire.	**Se acceptă**
		La utilizarea abrevierilor se va ține cont că, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (obiecție valabilă și la pct. 17).	**Se acceptă**
		La sbp. 5.15 se va indica denumirea completă a Inspectoratului.	**Se acceptă** În text la sbp. 5.15 a fost completat cu ”Inspectoratul Control Financiar de Stat.
		La pct. 7 actele normative se vor indica în ordine cronologică cu respectarea ierarhiei.	**Se acceptă**
		La sbp. 8.3 se va exclude acronimul „etc.”, deoarece semnificaţia acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă (obiecție valabilă pentru tot cuprinsul proiectului).	**Se acceptă**
		La pct. 16 din figura 1 se va exclude Ministerul Justiției, în contextul obiecției expuse în avizul Ministerului Justiției nr. 04/1-4906 din 05.05.2026.	**Se acceptă**
		La sbp. 16.11 cuvintele „agenților publici” se vor substitui cu cuvintele „subiecților declarării averii și intereselor personale” în conformitate cu art. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.	**Se acceptă** În textul sbp. 16.11 cuvintele „agenților publici” a fost substituit cu cuvintele

			„subiecților declarării averii și intereselor personale”
		La sbp. 17.2.7 cuvintele „instituții de aplicare a legii” se vor substitui cu cuvintele „organele de drept”, potrivit terminologiei utilizate în actele normative.	**Se acceptă** În text la sbp. 17.2.7 cuvintele „instituții de aplicare a legii” sa substituit cu „organele de drept”.
		Cuprinsul sbp. 17.6.6 dublează prevederile sbp. 17.6 unde se indică accesul doar în regim de citire.	**Se acceptă** În text sbp. 17.6.6 a fost exclus.
		La pct. 22, 24 și 26 după cuvântul „publice” se va completa cu cuvintele „și externe” în conformitate cu prevederile cap. I.	**Se acceptă** În text pct. 22, 24 și 26 după cuvântul „publice” au fost complete cu cuvintele „și externe”
		La sbp. 31.3.1.1 recomandăm excluderea exemplificărilor, dat fiind că nu sunt proprii actelor normative.	**Se acceptă**
		La pct. 32 pentru claritate se va indica denumirea completă a ghidului tehnic publicat de Agenția de Guvernare Electronică.	**Se acceptă** Se prezintă în următoarea redacție: *”Dacă pentru înregistrarea datelor referitoare la monitorizarea și coordonarea antifraudă este necesară preluarea informațiilor disponibile în resursele informaționale ale altor autorități publice, acestea sunt*

			consumate și furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și securitatea informațională, inclusiv cu utilizarea MConnect Events, în vederea automatizării Public fluxurilor de date și realizării funcționalităților/serviciilor proactive, în conformitate cu „Ghidul de integrare: MConnect Events" publicat de Agenția de Guvernare Electronică (AGE)."
		La sbp. 33.3 pentru exprimarea corectă înaintea cuvintelor „instituții publice" se va completa cu cuvintele „de la".	**Se acceptă** În textul sbp. 33.3 înaintea cuvintelor „instituții publice" sa completa cu cuvintele „de la".
		La sbp. 44.4.2 referința la actul normativ se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/" (obiecție valabilă și la pct. 18 din proiectul regulamentului).	**Se acceptă** Se prezintă în următoarea redacție: *" încălcarea Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal."*
		La pct. 3 menționăm că subiecții indicați nu coincid cu subiecții indicați la cap. V din proiectul conceptului. La pct. 15 din proiectul conceptului sunt indicați utilizatorii SI „MCAF" care nu se regăsesc la pct. 3 din proiectul regulamentului. În acest sens se va revizui cuprinsul prevederilor menționate, prin uniformizarea noțiunilor utilizate în tot cuprinsul proiectului.	**Se acceptă**

		La sbp. 12.10 se va revizui cuprinsul în partea ce ține de utilizarea cuvintelor „să dețină auditul accesărilor”.	**Se acceptă** Se prezintă în următoarea redacție: *”să asigure înregistrarea, păstrarea și disponibilitatea jurnalelor de audit privind accesările RI MCAF și operațiunile efectuate de utilizatori, precum și, la solicitare și în conformitate cu actele normative aplicabile, furnizarea informațiilor aferente acestor accesări și operațiuni;”*
		La sbp. 17.2 cuvântul „detectare” se va substitui cu cuvântul „descoperire” conform terminologiei utilizate în Codul de procedură penală nr. 122/2003.	**Se acceptă**
		Referitor la denumirea cap. IV recomandăm substituirea textului „Ținerea și funcționarea RI MCAF” cu textul „Modalitatea de ținere și funcționare a RI MCAF”.	**Se acceptă**
		De asemenea, la cap. IV atragem atenția că, conform uzanțelor normative, ar trebui să se reglementeze modul și limba în care este ținut RI MCAF.	**Se acceptă** Proiectul a fost completat cu: *” 24. Înregistrarea și gestionarea în cadrul RI MCAF se realizează în limba de stat.”*
		La cap. VI se remarcă faptul că denumirea capitolului nu reflectă obiectul de reglementare al acestuia, cercul furnizorilor de date fiind stabilit la pct. 7. Respectiv, prevederile capitolului nu reglementează interacțiunea cu furnizorii de date.	**Se acceptă** Interacțiunea RI MCAF cu sistemele și resursele informaționale de stat indicate în Conceptul Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă”, inclusiv schimbul de date cu acestea, se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate

			(MConnect), în condițiile legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea, în scopul asigurării funcționalităților RI MCAF.
		Cuprinsul pct. 44 urmează a fi revizuit, dat fiind că potrivit sbp. 5.3 posesorul și deținătorul asigură administrarea RI MCAF și nu utilizatorii.	**Se acceptă** Se prezintă în următoarea redacție: *”Utilizatorii în ale căror atribuții intră introducerea datelor, furnizarea/recepționarea informațiilor și asigurarea ținerii corespunzătoare a RI MCAF, poartă răspundere personală, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei.”*
		La pct. 47 cuvintele „vina lor” se vor substitui cu cuvintele „vina lui”, iar cuvintele „nu sunt” se vor substitui cu cuvintele „nu este”.	**Se acceptă**

Centrul Național Anticorupție *Nr. EHG26/11770 din 11.08.2026*	1	La pct. 45 din proiectul Regulamentului: „Toţi subiecţii RI MCAF poartă răspundere conform legislaţiei pentru prelucrarea, divulgarea şi transmiterea infomiaţiei din sistem ce conţine date cu caracter personal terţelor persoane, contrar prevederilor legislative în domeniul protecţiei datelor cu caracter personal.” La elaborarea proiectului autorul a omis respectarea unor principii statuate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, art. 3 lit. d) din Legea nr. 100/2017, printre principiile care urmează a fi respectate la elaborarea unui act normativ, enumeră principiile stabilității și predictibilității normelor juridice. Predictibilitatea normelor și stabilitatea raporturilor juridice sunt componente ale legalității actelor normative. Calitatea normelor juridice depinde și de faptul că ele trebuie să genereze o oarecare stabilitate, autoritățile statutului neputând fi inconsecvente față de o anumită realitate socială. Instabilitatea procesului legislativ subminează securitatea raporturilor juridice și pun în pericol cunoașterea și executarea prevederilor legale de către cetățeni. În Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea Constituțională a subliniat că: „pentru a oferi destinatarilor legii securitate juridică, orice lege trebuie să îndeplinească anumite condiții de calitate. Exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii”. În acest sens, Curtea a menționat că: „dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale, consacrat în articolul 23 alin. (2) din Constituție, implică adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare”. Organele statutului urmează să se conducă de principiul stabilității și predictibilității normelor juridice, care trebuie să fie expresia clarității și preciziei dreptului, pentru ca la elaborarea și aplicarea actelor normative, conținutul acestora să fie accesibil atît specialiștilor și, în special, cetățenilor de rînd. Lipsa răspunderii clare a subiecților Sistemului informațional „Monitorizarea și coordonarea antifraudă” pentru prelucrarea, divulgarea şi transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal (spre exemplu: disciplinară, contravențională, penală), poate determina interpretarea favorabilă a prevederilor normative și respectiv, aplicarea sancțiunii necorespunzătoare.	**Se acceptă** Se prezintă în următoarea redacție: *”Persoanele competente care beneficiază de acces la informațiile din RI MCAF, precum și destinatarii informațiilor care conțin date cu caracter personal, sunt obligați să asigure confidențialitatea și securitatea acestora și poartă răspundere, în condițiile legii, pentru divulgarea, transmiterea sau punerea la dispoziția unor terțe persoane a acestor informații, precum și pentru utilizarea lor în scopuri personale sau în alte scopuri decât cele pentru care le-a fost acordat accesul.”*